

Korálovka pruhovaná (*Lampropeltis getula*)

České jméno: korálovka pruhovaná

Anglické jméno: common kingsnake

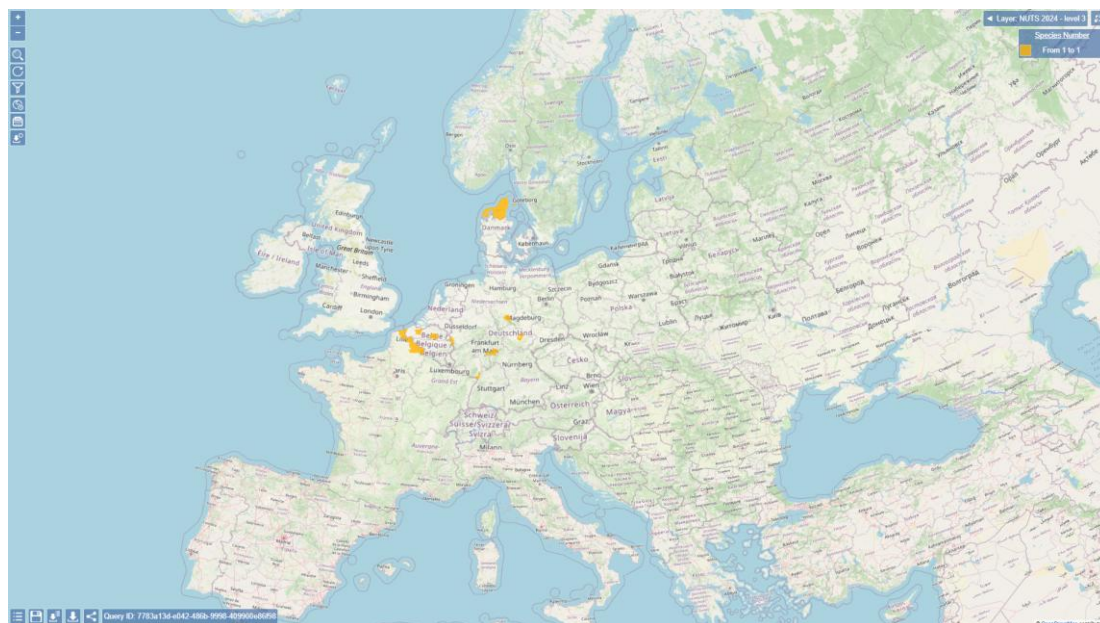
Čeleď: Colubridae

Obr 1: korálovka pruhovaná. Foto: Dawson

Původ: Široce rozšířený druh Severní Ameriky, vyskytuje se v nadmořské výšce až do 2000 m.n. m.

Sekundární rozšíření: Do Evropy byla zavlečena v 90. letech 20. století. Do volné přírody se korálovky dostaly v posledních desetiletích. V současné době se vyskytují v Německu, Rakousku, Belgii a Nizozemsku. V roce 1998 byly korálovky introdukovány na ostrov Gran Canaria (Španělsko), kde došlo k jejich rychlé naturalizaci a následně osídlily i některé další ostrovy. V roce 2007 zde byly potvrzeny 3 samostatné populace.

Obr 2: Korálovka pruhovaná v Evropě (<https://easin.jrc.ec.europa.eu/spexplorer/search/>)

Rozšíření v ČR: Zatím není evidován výskyt korálovky ve volné přírodě.

Cesty zavlečení: Korálovky se mimo svou domovinu dostaly zejména díky oblibě u chovatelů. Mezi teraristy jsou korálovky považovány za "vhodný" druh pro začínající chovatele. Z důvodu nedostatku zkušeností některých chovatelů lze předpokládat, že mohou být korálovky nelegálně vypuštěny, když se péče stane příliš velkou zátěží. Dále mohlo dojít k neúmyslné přepravě korálovek na nákladních lodích plujících ze Severní Ameriky na některých rostlinách (např. citrusové stromky v květináčích) nebo mezi přepravovaným zbožím.

Popis: Nejedovatý had. Dospělý jedinec může dorůstat délky až 2 m, průměrná délka se pohybuje mezi 90 až 120 cm. Charakteristické je lesklé černé, modročerné až tmavé zemitě hnědé zbarvení, které je překryto sérií 23 až 52 bílých řetízkovitých prstenců. Druh vykazuje značnou barevnou variabilitu, která vedla k vytvoření široké škály poddruhů. Vyskytují se i albinotické formy a řada barevných chovatelských mutací.

Korálovky jsou nenáročné na prostředí. V našich podmínkách mohou přežít, pokud jsou teploty dostatečně vysoké (minimální teplota potřebná pro aktivitu činí 2 °C). Vyskytují se v různých typech biotopů od jehličnatých lesů, přes bažiny, mokřady, oblasti řek až po zemědělskou půdu, prerie i pouštní oblasti.

Za posledních 75 let bylo popsáno několik různých poddruhů této korálovky. Liší se především na základě rozdílného zbarvení a vzorů. Mezi významné poddruhy se zařazují tyto:

L. getula californiae – korálovka pruhovaná kalifornská

L. getula floridana – korálovka pruhovaná floridská

L. getula nigra – korálovka pruhovaná černá

L. getula holbrooki – korálovka pruhovaná skvrnitá

L. getula getula

L. getula meansi

L. getula goini

L. getula sticticeps

Obr 3: Korálovka pruhovaná kalifornská
Foto: Pierre Fidenci

Obr. 4 Korálovka pruhovaná floridská
Foto: Glenn Bartolotti

Obr. 5 Korálovka pruhovaná skvrnitá
Foto: Andrew Hoffman

Obr. 6 *L. getula meansi* Foto: Jake Scott

Riziko: Největší riziko spočívá především v její predační schopnosti. Korálovka je potravní generalista, živí se drobnými savci, ptáky, hady a dalšími živočichy, což má negativní vliv na původní biotu. Dále je to konkurent původních druhů a předpokládá se, že může být přenašečem některých chorob.

Možnosti záměny: Korálovku pruhovanou je možné zaměnit s jinými druhy korálovek, např. s též často chovanou korálovkou sedlatou (*L. triangulum*). Vzhledem k množství barevných variet chovaných korálovek je v případě nejasností nutná determinační pomoc specialisty. Z evropských druhů hadů je podobná užovka iberská (nebo též u. žebříčková - *Rhinechis scalaris*), mladí jedinci mají na těle kresbu připomínající žebřík. Užovka levhartí (*Elaphe situla*) má na hřbetě červené skvrny, které někdy splývají do pásů.

Obr 4: Užovka iberská. Foto: Benny Trapp

Obr 5: Užovka levhartí. Foto Atanas Grozdanov

Likvidace: Mezi nejčastější metodu eradikace/omezování početnosti populace patří ruční odchyt jedinců. Tento způsob se jeví jako nejefektivnější v případě většího počtu jedinců, nevýhodou je časová náročnost. Dalším způsobem je aplikace dřevěných či kovových podložek v místě výskytu, které hadům poskytují útočiště, nebo využití pastí. Tyto metody však nejsou druhově selektivní.

Zdroje:

Brundu G., Costello E. K., et al., 2022. An introduction to the invasive alien species of Union concern, pp. 44-45, [vid. 19. July 2024], ISBN: 978-92-76-57407-1, doi: 10.2779/791022

Conant, R., & Collins, J. (1991). A field guide to amphibians and reptiles of eastern and central North America. Peterson Field Guide Series. Houghton Mifflin Company, Boston, USA. 450 pp.

Pether, J., & Mateo, J. A. M. (2007). La Culebra Real (*Lampropeltis getulus*) en Gran Canaria, otro caso preocupante de reptil introducido en el Archipiélago Canario. Boletín de la Asociación Herpetológica Española (18), 20 - 23.

Verzelen Y., Adriaens T. et al., 2017. Study on Invasive Alien Species – Development of Risk Assessments: Final Report (year 1) - Annex 4: Risk assessment for *Lampropeltis getula*

Obr. 1: <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=Lampropeltis+getula&title=Special:MediaSearch&type=image> [17. 12. 2024]

Obr. 2: *Lampropeltis getula* (<https://easin.jrc.ec.europa.eu/spexplorer/search/>) [11. 2. 2025]

Obr. 3: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lampropeltis_getulus01.jpg [11. 2. 2025]

Obr. 4: https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Florida_Kingsnake_Lampropeltis_getula_floridana.jpg [11. 2. 2025]

Obr. 5: https://www.iowaherps.com/species/lampropeltis_getula_holbrooki [11. 2. 2025]

Obr. 6: <https://www.floridamuseum.ufl.edu/florida-snake-id/snake/apalachicola-kingsnake/> [11. 2. 2025]

Obr. 7: *Zamenis scalaris*: Benny Trapp.

https://commons.wikimedia.org/wiki/Rhinechis_scalaris#/media/File:Benny_Trapp_Rhinechis_scalaris_Jugendzeichnung_Portugal.jpg [11. 2. 2025]

Obr. 8: *Zamenis situla*: Atanas Grozdanov. https://imagesfrombulgaria.com/wp-content/uploads/2020/01/640px-Elaphe_situla-Photo-credit-Atanas-Grozdanov.jpg [11. 2. 2025]